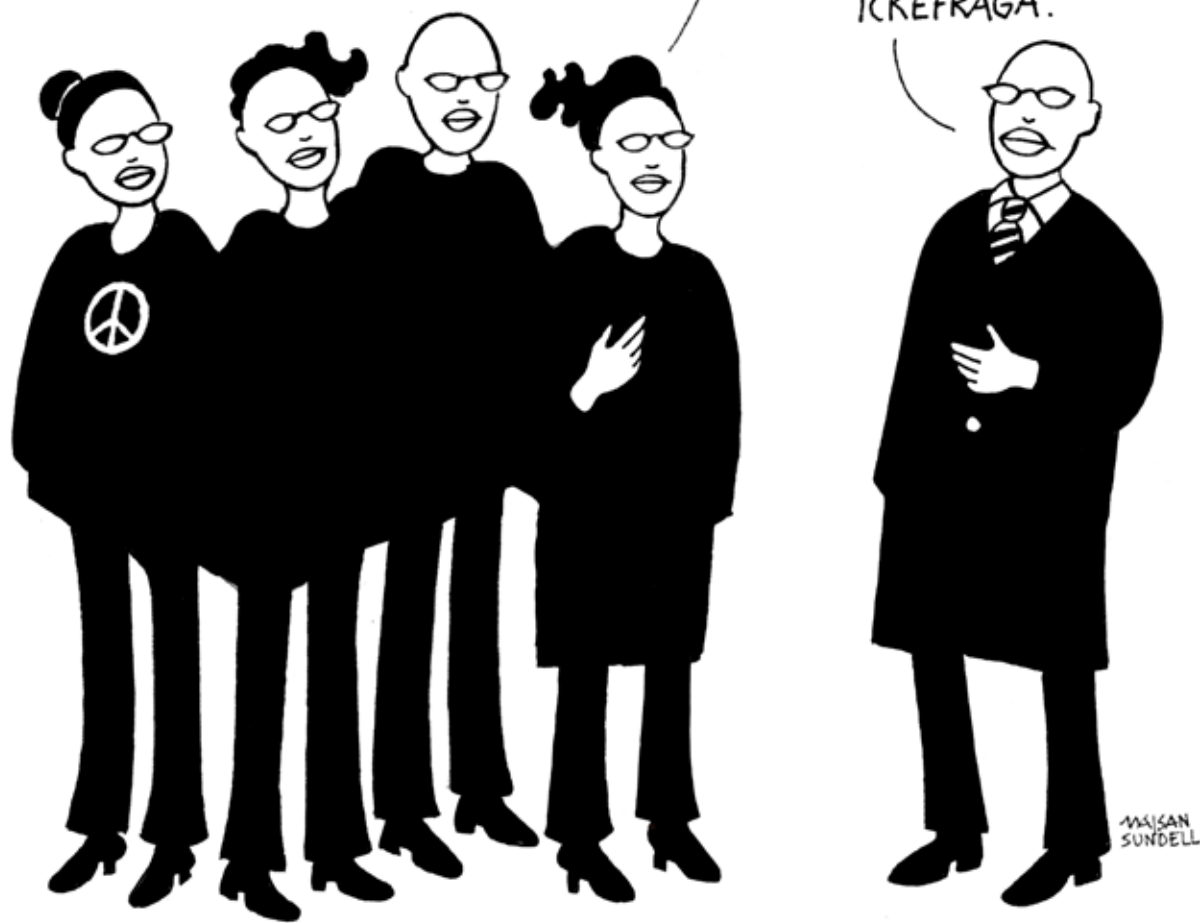

FREDS NYTT

Kristna Fredsrörelsens
tidning # 1 ● 2018

-HUR SER DU SOM POLITIKER
PÅ DET HÄR MED ICKEVÅLD?

-DET ÄR EN
ICKEFRÅGA.

Tema MÄNSKLIG SÄKERHET

Dags att höja blicken från vapen och våld

Kan vapenindustrin
ställas om till
fredsteknik?

/7

Aktuellt:

Så tycker
partierna om
fredsfrågor

/6

Porträttet:

Sofia Nordin
ny ordförande

/11

FREDSNYTT

Fredsnytt är Kristna Fredsrörelsens medlemstidning. Den kommer ut 2 gånger om året med en upplaga om ca 1 000 ex. Kristna Fredsrörelsen arbetar för en värld utan våld, krig och förtryck. Det gör vi genom att:

- Ge kurser i ickevåld, civilkurage och konflikthantering.
- Stödja ickevåldsorganisationer i Sydsudan, Västsahara och Colombia. Ha fredsobservatörer i Colombia, Guatemala och Mexiko där de bidrar till skydd för försvarare av mänskliga rättigheter.
- Arbeta med information och opinionsbildning, till exempel mot Sveriges handel med vapen.
- Uppmana och stödja kyrkor och andra trossamfund att verka för fred och rättvisa och att ta avstånd från våld.

Ansvarig utgivare

Charlotte Sjöström Becker

Grafisk form och layout

Ulrika L Forsberg

Redaktör

Jöran Lindeberg

joran.lindeberg@krf.se

Tfn 08-453 68 45

Omslagsbild

Illustration: Majsan Sundell

Tryck

Wikströms tryckeri AB

Kontaktuppgifter

Kristna Fredsrörelsen

Box 14038

167 14 Bromma

Telefon 08-453 68 40

info@krf.se

www.krf.se

Gåvor pg 90 00 31-6/bg 900-0316

Den här tidningen har delvis finansierats med bidrag från Svenska missionsrådet. Svenska missionsrådet har ej medverkat vid utformningen och tar ej ställning till de synpunkter som framförs.

● ● ● FREDSKALENDERN

1-8 juli

ALMEDALSVECKAN.

Kristna Fredsrörelsen har flera arrangemang i samarbete med Studieförbundet Bilda: övningar i civilkurage, prat om säkerhetspolitik samt fredsbyggande på hemmaplan.

6 och 9 augusti

ALINGSÅS. Lokalgruppen samlas på torget i staden för att uppmärksamma minnet av atombomberna över Hiroshima och Nagasaki 1945. Alla som passerar och vill få delta och vika en trana för fred.

21 september

HELA SVERIGE. Internationella fredsdagen är en av rörelsens kampanjdagar då riksorganisationen och lokalgrupper har arrangemang runt om i landet. Dagen infördes 1981 av FN.

2 oktober

HELA SVERIGE. Internationella ickevåldsdagen firas med anledning av Mahatma Gandhis födelsedag. Liksom internationella fredsdagen ovan en av **Kristna Fredsrörelsens** kampanjdagar, så håll utskick i kalendariet på krf.se

För fler aktiviteter, se krf.se/kalendarium

Följ Kristna Fredsrörelsen

● ● ● Få bättre koll på vad som händer inom **Kristna Fredsrörelsen** genom att följa oss i sociala medier. Där skriver vi om nya kurser, kommenterar dagsaktuella händelser, rapporterar från fredsarbete i konfliktländer och mycket, mycket annat. Du hittar oss på Facebook, Twitter och Instagram.

Vinna krig eller bygga fred?

*Stöd vårt arbete för avspänning
och nedrustning.*

Sätt in på bankgiro 900-0316

eller swisha till 123 900 03 16

krf.se/medlem

Foto: Tom Hilton/Flickr

Filmen binder samman medborgarrörelsens kamp med dagens antirasistiska rörelse.

Ny dokumentär om Martin Luther King

● ● ● Medborgarrättshjälten Martin Luther King fortsätter att fascinera. Till och med juli finns en ny dokumentär att se på SVT Play.

”I am MLK Jr är mer än en biografisk dokumentär. Den är lika mycket om de frågor som Dr. King tog sig an och som vi fortfarande dras med idag”, skriver Paste Magazine.

Rörelsehelg med kreativ aktivism

● ● ● Den 20–22 april hade **Kristna Fredsrörelsen** rörelsehelg med årsmöte på Ekumeniska Centret i Stockholm. Årsmötesförhandling varvades med workshoppar om ickevåldsteologi och aktiv fredskultur. Mötet tågade också ut till vapentillverkaren Saab: nyligen utrymda kontor för att skicka med tips på en nära förestående (dock inte alls bekräftad) omställning från krigsmateriel till fredsteknik.

● Läs mer om manifestationen på sida 10.

Sofia Nordin är ny ordförande

● ● ● Tidigare ordföranden Helena Johansson avgick för att kunna fokusera på att vara ickevåldstränare. I hennes ställe valdes Sofia Nordin som är ny i styrelsen, men veteran inom rörelsen.

● Läs mer i porträttet på sida 11.

Sofia Nordin,
ny ordförande

Ny personal. Richard Spele, Alexandra Reyes Nordström, Hélène Palmgren, Ingvill Breivik, Love Wojnakowski.

Nya ansikten på kansliet

● ● ● **Kristna Fredsrörelsens** kansli har fått två nya kollegor i form av Hélène Palmgren och Love Wojnakowski som kommer att arbeta med ett nytt projekt för unga i Nordafrika. Richard Spele ersätter ordinarie ekonom Jenny Norling som är föräldraledig.

När bilden togs var dessutom två nya kollegor som på väg till Latinamerika under utbildning på kansliet. Ingvill Breivik som har börjat som koordinatör i Colombia, och Alexandra Reyes Nordström som ska till Guatemala som fredsobservatör.

903 personer var 2017 medlemmar i **Kristna Fredsrörelsen**. Tack till alla medlemmar för att ni stöder vårt viktiga arbete!

● ● ● Generalsekreteraren har ordet

Sätt människan i centrum

Jag vill, liksom majoriteten av jordens befolkning, mest av allt ha fred, en trygg vardag och möjlighet att vara med mina nära och kära. Så varför håller vi på att skjuter och bråkar med varandra? Varför röstar vi på politiker som vill upprusta?

Om världen skulle styras utifrån vad som gör den så säker och trygg som möjligt för alla oss människor, djur och växter som lever tillsammans på jorden så skulle den se mycket annorlunda ut.

DET HÄR NUMRET av Fredsnytt dyker ner i konkreta exempel på vad som är mänsklig säkerhet. Ett begrepp som till skillnad från den traditionella inriktningen på statlig säkerhet fokuserar på att människan i samhället ska ha maximal säkerhet.

Det blir mer fokus på mänskliga rättigheter, grad av frihet, utbildning och jobb. Miljöfrågan blir också central då människan vill kunna fortsätta leva av jorden, och att husdjur och familjemedlemmar inte ska bli sjuka och dö av sitt dricksvatten.

Mänsklig säkerhet vill inkludera olika perspektiv i säkerhetsanalysen. Vad skapar säkerhet för kvinnor, äldre och unga? Vilka olika behov har människor som lever i en stad jämfört med de som bor på landet? Vilka är med och får sin röst hörd?

Visst är det tydligt att om vi fokuserade på att göra världen bättre för alla så skulle vi ha en fredligare tillvaro, alltså mänsklig säkerhet.

TÄNK OM VI i Sverige skulle satsa främst på att bli experter på konflikthantering, att ha en civil medborgarplikt, satsa på fredliga och inkluderande samhällen och få företag som Saab att ändra sitt affärskoncept och istället bli en känd exportör av fredsteknik? Kom igen, förutsättningarna finns!

Lotta Sjöström Becker
Generalsekreterare
för Kristna Fredsrörelsen

Så skyddar vi dina personuppgifter

För Kristna Fredsrörelsen är integritet en grundläggande mänsklig rättighet. Skydd av individens säkerhet, grundläggande rättigheter och friheter är en naturlig del av ickevåld. Det följer också av långvarigt arbete för demokrati, mänsklig säkerhet och skydd av hotade människorättsförfarare.

Vilka personuppgifter, varför och hur länge?

● ● ● **Kristna Fredsrörelsen** strävar efter att inte använda mer personlig information än nödvändigt. Samtidigt vill vi genomföra verksamheten och uppnå våra mål och vision på bästa sätt. Vi är angelägna om att de personuppgifter som ändå samlas in, lagras och hanteras på ett tryggt och säkert sätt.

Vi hanterar dina uppgifter som medlem i ett databasregister. Det är uppgifter som du själv väljer att lämna till oss, till exempel namn, adress, personnummer, telefonnummer och epost-adresser. Uppgifterna kan kompletteras med andra register som Eniro eller SPAR (Statens personadressregister) för att hållas uppdaterade. Kontonummer sparas bara om du väljer att betala genom autogiro.

Vi hanterar dina personuppgifter för att identifiera dig som medlem och administrera medlemskapet. Vi vill ge dig information om vårt arbete och kampanjer t ex genom Fredsnytt och nyhetsbrev, samt bjuda in till aktiviteter, nätverk, lokalgrupper och årsmöte.

Uppgifterna hanteras med stöd i fullgörande av avtal så länge du är medlem. Efter avslutat medlemskap sparas uppgifter med stöd av berättigat intresse i upp till 3 år. Detta för att erbjuda förnyat medlemskap och möjlighet till gåva, slutföra utestående betalningar, informera om särskilda händelser eller kampanjer. Då kan också administrationskostnader hållas nere vid förnyat medlemskap. Vi kan även spara vissa uppgifter om annan lag så kräver.

● KONTAKT

Mari Lindgren, organisationssekreterare med ansvar för vårt medlemsregister.
mari.lindgren@krf.se • 08-453 68 76, • 076-501 18 20
Kristna Fredsrörelsen, Box 14038, 167 14 Bromma

*Information om hantering av personuppgifter inom Kristna Fredsrörelsen, i enlighet med EU:s nya dataskyddsförordning (GDPR) som den 25 maj 2018 ersatte personuppgiftslagen (PUL). Denna text förklarar varför och hur **Kristna Fredsrörelsen** hanterar dina personuppgifter och vilka rättigheter du har.*

Till vem lämnar vi ut dina personuppgifter?

● ● ● Dina uppgifter används endast för **Kristna Fredsrörelsen**s egen verksamhet. Vi säljer eller lämnar aldrig ut uppgifter till företag eller andra organisationer. Däremot kan uppgifter delas med så kallade biträden för att hålla en säker och effektiv behandling eller erbjuda relevanta tjänster. Det är bland annat IT-tjänster, banker och andra betaltjänstleverantörer, tryckeri, webbyrå, samt andra som följer av lagkrav.

Vissa uppgifter kan också delas inom **Kristna Fredsrörelsen**, till exempel till lokalgrupper.

Dina rättigheter i den nya dataskyddsförordningen

● ● ● Du har rätt att få information om vilka uppgifter om dig som behandlas i registret och varifrån uppgifterna hämtats. Begäran ska vara skriftlig och undertecknad för att undvika att någon obehörig begär ut uppgifterna. Om någon uppgift är inaktuell eller felaktig får du gärna kontakta oss. Vill du inte längre finnas med i våra register, raderar eller anonymiserar vi uppgifterna.

Om du ändå tycker att vi missköter hanteringen av dina uppgifter har du rätt att klaga till myndigheten Datainspektionen.

Mer information:

Integritetspolicy med mera hittas på
krf.se/dina-personuppgifter

Den 9 september är det val i Sverige. Redaktionen har sammanställt partiernas ståndpunkter inom nedrustning och avspänning

Partierna om fredsfrågor

PARTI	Vapenexport	Nato	Kärnvapen
CENTERPARTIET Centerpartiet	Centerpartiet vill se mer av transparens och öppenhet när det gäller krigsmaterielexport. Nya riktlinjerna för vapenexport tog steg i rätt riktning.	Ökad gemensam säkerhet behöver byggas genom ett svenskt medlemskap i NATO.	FN:s konvention om förbud av kärnvapen underminerar det enda globala nedrustnings- och kontrollavtal som finns, det så kallade NPT-avtalet. Inga kärnvapenstater deltar.
FEMINISTISKT INITIATIV 	Ta fram konkreta åtgärder som garanterar respekt för mänskliga rättigheter och stopp på vapenexport.	Sverige ska inte gå med i Nato, inte agera som värdland åt eller ha andra nära samarbeten med Nato.	Sverige bör så snart som möjligt signera och ratificera FN:s konvention om förbud av kärnvapen.
KRIST-DEMOKRATERNA 	Kristdemokraterna motsätter sig export av krigsmateriel till diktaturer, där grundläggande mänskliga fri- och rättigheter inte respekteras.	Kristdemokraterna är för ett svenskt Nato-medlemskap.	Om Sverige undertecknar ett avtal som inget Natoland undertecknar blir samarbete med Nato svårt.
LIBERALERNA 	Vi ska kunna exportera vapen till andra länder. Sverige ska inte ha vapenexport till diktaturer. Vi vill slopa sekretessen hos Inspektionen för strategiska produkter (ISP) om mottagare och typ av krigsmateriel.	Sverige ska söka medlemskap i Nato. Fördjupa försvarssamarbetet med andra länder i EU.	Sverige har under avsevärd tid stått under västerlandets kärnvapenparaply och vi behöver det kanske mer än någonsin.
MILJÖPARTIET 	Sverige bör ta fler steg för att avskaffa vapenexport till krig och diktaturer.	Sverige ska vara alliansfria och stå fortsatt fritt från Natomedlemskap.	Vi vill driva fredsfrämjande samarbete och verka för global nedrustning och avveckling av alla kärnvapen.
MODERATERNA 	För oss moderater har det varit viktigt att säkra svensk försvarsförmåga, och för det krävs långsiktiga villkor för svensk försvarsindustri.	Sverige behöver en färdplan för ett Natomedlemskap. Ett Natomedlemskap är det enda försvarssamarbetet som på allvar stärker Sveriges säkerhet.	Svensk utrikespolitik kan inte drivas i konflikt med våra egna säkerhetsintressen. Regeringens agerande om konventionen om ett kärnvapenförbud är därför problematiskt.
SOCIALDEMOKRATERNA 	Regelverket för krigsmaterielexport har moderniserats, bland annat genom ett så kallat demokratikriterium.	Vi säger nej till medlemskap i Nato.	Såväl lagstiftning som kärnvapenfria zoner kan bli aktuella som ett sätt att implementera ett globalt kärnvapenförbud.
SVERIGE-DEMOKRATERNA 	Svensk försvarsindustri kan skadas av de nya riktlinjerna för vapenexport. Vi är särskilt kritiska mot att det ska vägas in om en affär kan motverka en rättvis och hållbar utveckling i köparlandet.	Vi är ett militärt alliansfritt land. Genom partnerskapet med Nato skapas utökade samarbetsmöjligheter inför internationella insatser. Vi motsätter oss ett militariserat EU.	FN-konventionen om kärnvapenförbud är ett slag i luften. Inga av de berörda staterna har undertecknat den. Istället äventyrar en ratificering vår egen säkerhetspolitik och försvårar för olika samarbeten.
VÄNSTERPARTIET 	Vi vill att Sverige slutar exportera vapen.	Vi ska säga upp värdlandsavtalet med Nato och återfå en trovärdig militär alliansfrihet.	Vi ska i lag förbjuda att kärnvapen placeras på svensk mark, göra Norden till en kärnvapenfri zon. Vi vill att Sverige skriver under FN:s konventionen mot kärnvapen.

Källa: Sammanställningen bygger i första hand på partiernas valmanifest om något sådant finns att tillgå. Men även andra källor har använts för att komplettera informationen. Ibland har texten tagits ordagrant, ibland har skrivits om och förkortats.

Vapenexport: Den 15 april började de nya riktlinjerna för vapenexport att gälla. De ska innebära en viss skärp-

ning av kontrollen, bland annat eftersom ett så kallat demokratikriterium införts.

Nato: Sverige deltar sedan 1994 i *Partnerskap för fred* men är inte själv medlem Nato.

Kärnvapen: Sverige röstade den 7 juli 2017 för FN:s konvention om förbud av kärnvapen, men regeringen medde-

lade sedan att frågan om eventuell signering och ratifikation måste utredas. Utredningen kommer inte att bli klar förrän efter valet

"Ingen komedi precis"

● ● ● "Det var ingen komedi precis, mamma" sa min åttaåriga son då vi sett *Katitzi* – pjäsen som bygger på Katarina Taikons böcker om sin uppväxt som rom i Sverige på 1940-talet. På stadsteaterns scen i Vällingby i Stockholm sätter regissören Mia Winge upp *Katitzi*. En historia som behövs så länge det finns rasism och förföljelse.

Sandra Eriksson

Stadsvandra i fredens Europa

● ● ● I flera städer i Europa finns nu stadsvandringar med fredstema. Bland andra Kristna Fredsrörelsens systerorganisation i Turin i norra Italien deltar.

Jöran Lindeberg

● Läs mer på Discoverpeace.eu

Jesus som fredsbyggare

● ● ● I år kom författaren Annika Spalde ut med en reviderad och utökad utgåva av *Ett annat rike: ickevåldets väg i vår tid*.

Ett utdrag ur förlagets presentation: "[Jesus] störde den falska samhällsfreden genom aktioner för att få människor att se behovet av rättvisa."

Jöran Lindeberg

● Beställer du via förlaget så använd rabattkoden SPALDE för att betala 129 kr i stället för 179 kr.

Foto: Juan Obregón

Om inte en internationell närvaro finns kommer inte heller konflikten få en lösning, menar filmskaparna.

Pressfrihet förutsättning för folkomröstning

Det ockuperade Västsahara tränger sällan igenom mediebruset in i omvärldens vardagsrum. Men två dokumentärfilmare försöker bryta tystnaden.

Det är den internationella pressfrihetsdagen och Kristna Fredsrörelsen har tillsammans med Emmaus, Afrikagrupperna och svenska Västsaharakommitteen bjudit in den spanska regissören Jordi Oriola Folch bakom dokumentären *Rifles or Graffiti* samt Ahmed Ettanji, en av regissörerna till dokumentären *3 stolen Cameras*.

De båda dokumentärerna skildrar vikten av att kombinera arbetet för en folkomröstning med publicitet och dokumentärer som skildrar konflikten.

JORDI ORIOLA FOLCH, har de senaste tio åren gjort dokumentärer om mänskliga rättigheter, beskriver att han genom *Rifles or Graffiti* vill synliggöra ickevåldets kraft och betydelse i en svår och långvarig konflikt. Men också att han vill ge konflikten bredare uppmärksamhet. Ahmed Ettanji är ordförande

och medgrundare för filmaktivistorganisationen Equipemedia. Ahmed använder filmkameran som vapen att synliggöra våld och hot som de lever under som aktivister. Men det är inte riskfritt, han berättar att han har blivit fängslad och torterad 16 gånger.

Han fortsätter att beskriva att de arbetar med ickevåld och att de arbetar hårt för att sprida kunskap och tilltro till ickevåld, främst bland unga. Många unga i Västsahara har tröttnat på våldet och att det aldrig blir en folkomröstning, vilket gör att allt fler pratar om att ta upp en väpnad kamp.

BÅDE JORDI ORIOLA Folch och Ahmed Ettanji arbetar med film för att påverka den marockanska mediablockad som stoppar omvärldens insyn i konflikten. Om inte en internationell närvaro finns, kommer inte heller konflikten få en lösning, menar de båda filmskaparna. Därför är det avgörande att andra länder får mer kunskap om konflikten och gör ett ställningstagande för en folkomröstning.

Anna Vigdis Gustavsson

● FAKTA

Rifles or Graffiti

Regi: Jordi Oriola Folch. År: 2016.

Språk: Hassania, spanska, franska, engelska (svensk text).

Längd: 52 min.

Vill du se filmen så kontakta Kristna Fredsrörelsens kansli.

3 stolen cameras

Regi: RåFILM och Equipe Media. År: 2017. **Språk:** Hassania (svensk text).

Längd: 17 min.

Juwa Stella Anyazo arbetar i en kvinnlig minröjningsgrupp i Yei, Sydsudan. Varje år dödas omkring 20 000 människor världen över av landminor och oexploderad ammunition

Fredsteknik

Tänk om all kompetens och kreativitet inom Sveriges högteknologiska vapenindustri kunde användas till något annat? En värld med mänsklig säkerhet behöver fredsteknik för att desarmera gamla minor, kontrollera vapenhandel, skydda aktivister och rädda planeten från klimatförändringarna. →

Solpaneler minskar ständigt i pris och kan ställas ut på de flesta platser. Som här i provinsen Kanchanaburi, Thailand.

I samband med fredsavtalet i Colombia tog FN:s inspektörer hand om ett stort antal av Farc-gerillans vapen. Men inte alla.

Det var sen vår i Bosnien 2014 när hällregn ledde till översvämningar och jordskred. Stenar och träd slets loss ur den uppluckrade jorden. Likaså landminor från kriget på 1990-talet. Tidigare röjda områden blev osäkra på nytt.

Varje år dödas omkring 20 000 människor världen över av landminor och oexploderad ammunition. Dessa kvarlämningar är även ett svenskt problem. Över hela landet finns nedlagda militära skjutfält där delar av de granater och andra projektiler som skjutits genom åren inte exploderat som tänkt. Vissa kan tränga ner flera meter i marken.

När till exempel Fortifikationsverket 2010 ville sälja av det natursköna Ross-holms skjutfält i Tierp kommun stötte man på patrull sedan föroreningar uppmätts och man dessutom dragit slutsatsen att det fanns risk för just oexploderad ammunition.

Ofta vill kommuner snabbt hitta ny användning för de områden som försvarsmakten tidigare övat på. Men enligt en rapport i Kungliga Krigsakademins tidskrift är upphandlingarna ofta undermåliga och resultatet osäkert. Trots att ammunitionsteknik är en svensk paradgren

Idag finns ett mindre svenskt konsortium – Disarmament Solutions AB

– som arbetar med teknik för demilitarization – avmilitarisering. Konsortiet fokuserar på metoder för att ta hand om gamla lager av vapen och ammunition.

VAPEN PÅ VIFT är ett omfattande problem i många regioner. Över 600 miljoner så kallade små och lätta vapen – som pistoler, automatkarbiner och pansarskott – finns spridda över planeten. Många kommer dessutom på avvägar. Som exempel kan nämnas svenska försvarets pansarskott 86, också känt under sitt kommersiella namn AT-4, som bland annat dykt upp hos gerillan i Colombia och kurdiska styrkor i Irak.

Ett till exempel: År 2009 uppskattade amerikanska myndigheter att 36 procent av de hundratusentals vapnen som förts över till afghanska styrkor inte var ordentligt registrerade och riskerade att komma på avvägar. En del av problemet var att USA saknade ett heltäckande register.

Enligt Parlamentarikerforum mot små och lätta vapen finns över 600 miljoner av dessa enkla men dödliga tinge spridda över världen. Vapen har en tendens att vandra vidare i konfliktområden och hamna i händerna på helt andra grupper än vad som var avsikten från början.

Det mest effektiva sättet att undvika illegal vapenhandel är förstås att inte

tillverka några. Men tills att den dagen kommer behövs bättre system för att spåra vapenaffärer och därmed minska svinnet.

Här kan en ny teknik som kallas för *blockchain* – mest känt som den underliggande tekniken till den digitala valutatan bitcoin – bli användbar. Förenklat kan *blockchain* beskrivas som ett decentraliserat och kryperat register. Eftersom registret är utspritt över en stor mängd datorer världen över som kontrollerar varandra är det mycket svårt att manipulera. På samma sätt som blockchain-teknik kan hålla reda på transaktionerna av all världens bitcoin, skulle den kunna spåra all världens vapenhandel. Ett företag – Armchain – letar redan finansiering till att utveckla en sådan lösning. Det förutsätter visserligen att regeringar tvingar vapenexportörer att bidra till ett sådant system.

I BLAND ANNAT Colombia har olika säkerhets- och underrättelsetjänster vid flera tillfällen rapporterat ha ägnat sig åt illegal övervakning. År 2008 avslöjades att den dåvarande säkerhetstjänsten DAS olagligen hade avlyssnat människorättsförsvarare, domare och andra. En liknande men mindre omfattande och klarlagd historia briserade 2014, när bland annat en av regeringens fredsfor-

Foto: Ofog direktaktion för fred/Flickr

Militära skjutfält är svåra att hittanya användning för eftersom där finns delar av projektiler som inte exploderat som tänkt.

Foto: École polytechnique - JBarande

Digitala tjänster som erbjuder säker datalagring och kommunikation har blivit viktiga verktyg både för hotade människorättsförfarare och vanliga medborgare.

”Många människorättsförfarare inser inte i vilken utsträckning de kan vara utsatta för intrång i privatlivet och digitala intrång”

skrev FN:s särskilde rapportör för situationen för människorättsförfarare, Michel Forst, 2016. Digital säkerhet blir allt viktigare för människorättsförfarare.

handlare i Havanna ska ha avlyssnats.

Även på detta område erbjuder blockchainteknik nya lösningar. Eftersom att *blockchain* bygger på decentralisering och kryptering är det också en bra grund för säker kommunikation och lagring av data. Både i betydelsen driftsäker och fri från spionage. Flera företag världen över – som danska FortKnoxster – tävlar nu med olika tjänster och appar.

DESCENTRALISERING ÄR OCKSÅ en väg till ett mer motståndskraftigt samhälle. Till exempel skulle Sveriges elförsörjning generellt bli säkrare om det fanns fler småskaliga solpaneler i landet som dessutom kunde sälja elen via det allmänna elnätet.

Solpaneler har de senaste åren haft en snabb utveckling med sjunkande priser. I Tyskland kommer runt sju procent av elen från solen, medan motsvarande siffra för Sverige bara är omkring en promille. Enligt Solkommissionen, en sammanslutning av bostadsbolag, är en orsak att dagens regelverk låser in sol

i den fastighet elen produceras i. Ska Sverige nå målet med ett 100 procent förnybart elsystem till 2040 måste lagstiftningen ändras, menar Solkommissionen.

EXEMPLEN OVAN FRÅN ammunitionsröjning, säker kommunikation och hållbar energiproduktion är bara några exempel på en spännande teknisk utveckling som gör människor säkrare. Vilka möjligheter finns då att svensk vapenindustri riktar om sin högteknologiska kreativitet från krigsmateriel till fredsteknik?

● FAKTA

Fredsteknik: Begreppet fredsteknik avser civila tekniska åtgärder som kan bidra till att underröja hinder för återgång eller upprättande av ett normalt samhälle. Kallas också demilitariserings-teknik.

Källa: Kungl. Krigsvetenskapsakademiens Handlingar och Tidskrift Nr 4/2015, sid 82-106

På 1980-talet tillsattes en utredning för att se över hur en nedrustning och omställning skulle kunna gå till, ledd av diplomaten och riksdagsledamoten (S) Inga Thorsson. Bland annat föreslog utredningen att militär produktion skulle avkrävas bidrag till omställningsfonder med syfte att underlätta just en omställning. Men förslaget lämnades därhän utan större debatt.

FÖR NÄRVARANDE VISAR regeringen inga tecken på att vilja uppmuntra en omställning. Näringsminister Mikael Dambergs pressekreterare, Daniel Ferreira, menar att det inte är regeringens roll att styra.

– Regeringen styr inte på det sättet vad olika företag ska producera. Däremot bedriver regeringen ett mycket omfattande arbete för att till exempel skapa bästa möjliga förutsättningar för företag att utveckla, producera och exportera till exempel klimatteknik globalt, skriver han i ett mejl.

Jöran Lindeberg

Kreativ coachning i fredsteknik

Att Kristna Fredsrörelsen tycker att Saab borde sluta tillverka vapen är kanske ingen nyhet. Men under årsmötet prövades nya grepp.

Under årsmötet i april i Alvik i Stockholm tog deltagarna paus i förhandlingarna för att utarbeta strategier, slogans och installationer för att kickstarta företaget Saabs omställning från vapen till fredsteknik. Sedan tågade mötet till Saabs nyligen utrymda kontor i Alvik för att leverera budskapen.

Jöran Lindeberg

Foto: Kristna Fredsrörelsen

Flera nya slogans författades och levererades framför Saabs kontor. Vapentillverkaren var tills nyligen granne med Kristna Fredsrörelsens kansli.

● Se ordförande Sofia Nordins hälsning på Youtube (sök på "Kristna Freds" och "Sofia Nordin")

En breddad diskussion om säkerhetspolitik

Är det medias fel att den säkerhetspolitiska debatten är så snäv, eller har fredsrörelsen sig själv att skylla?

Författaren Lars Ingelstam har tagit fram ett material åt Kristna Fredsrörelsen på temat säkerhetspolitik för fred. I materialet, som kommer att publiceras i samarbete med Studieförbundet Bilda, analyserar han varför säkerhetspolitiken och debatten kring den ser ut som de gör. Han tar också fram ett antal förslag på vad som skulle kunna göras annorlunda. Detta arbete var ingången till ett

seminarium på Eugeniakyrkan vid Kungsträdgården i Stockholm där Kristna Fredsrörelsens generalsekreterare Lotta Sjöström Becker ställde frågor till tre inbjudna ledarskribenter om medias roll.

ERIK HELMERSON FRÅN Dagens Nyheter gav fredsrörelsen vissa poänger, men menade också att den ibland är förutsägbar. Apropå att det är svårt att få in fredsbudskap på det tyngsta debattsidorna menade han att:

– Ett gäng fredsorganisationer som skriver under ett upprop

mot kärnvapen är kanske ingen nyhet. Hade ni varit för kärnvapen, det hade varit en nyhet.

Elisabeth Sandlund från Dagen var positiv till en omvandling av vapenindustrin till fredligare ändamål – som gammal näringslivsreporter hade hon hunnit täcka nedläggningarna av teko- och varsindustrin och sett att även om det skapade problem för vissa orter så gick det.

Lotta Sjöström Becker var nöjd.

– Det var erfarna debattörer från olika politiska läger vilket skapade spänning.

Jöran Lindeberg

FAKTA
Ålder: 30

Bor: Kollektivet Gandhi söder om Stockholm

Bördig från: Stenungsund, norr om Göteborg

Utbildning: Fil. kand i utvecklingsstudier. Samt teologi och språk.

/// Sofia Nordin

”En möjlighet att ge tillbaka”

På årsmötet i april valdes Sofia Nordin till ny ordförande för Kristna Fredsrörelsen, en organisation som präglar hennes liv och var början på intresset för religionsdialog.

– Jag är en tungt beroende tedrickare!

Sofia Nordin står i köket på sin arbetsplats – Stockholm stifts Centrum för Religionsdialog – som är inhyst i Adolf Fredriks kyrkas gamla skolhus från 1700-talet. Här har hon arbetat sedan sommaren i fjol.

– Interreligiös dialog blir mer och mer efterfrågad. Fler församlingar längtar efter en interreligiös dialog och verksamhet och på flera platser händer mycket positivt. Även kommuner och Stockholms stad efterfrågar dessa goda relationer.

Vid sidan av jobbet läser hon franska.

– Jag är en evig student!

SOFIA NORDIN EFTERTRÄDER Helena Johansson som avgått från styrelsen för att fokusera sitt engagemang på att vara ickevåldstränare. Sofia Nordin är ny i styrelsen, men knappast inom rörelsen.

– Kristna Fredsrörelsen har satt så mycket prägel för min del. Salaams vänner var för mig början på mitt intresse för interreligiösdialog.

Salaams vänner var ett projekt 2013 där Kristna Fredsrörelsen utbildade ickevåldstränare i samarbete med Svenska Muslimer för Fred och Rättvisa.

SOFIA NORDIN HAR även varit praktikant på kansliet och gått kursen i kreativ aktivism. Hon har

”Jag har en ständig längtan att driva processer framåt.”

också nyligen arbetat på Ekumeniska följeslagarprogrammet som liksom Kristna Fredsrörelsen är en del av Ekumeniska Centret i Stockholm och som arbetar med preventiv närvaro i Israel och Palestina.

– Vi som gick kreativ aktivism är ett levande nätverk, kanske inte så aktivistiskt som grupp men mycket goda vänner. Kristna Fredsrörelsen handlar mycket om identitet för min del. Att bli ordförande är för mig en möjlighet att ge tillbaka. Få vara en del av rörelsen, vara aktiv, få utveckling.

Så var får hon all sin energi ifrån?

– Jag tycker saker är roliga, och jag är nyfiken. Jag har en ständig längtan att driva processer framåt.

Jöran Lindeberg

Militär tar över polisens uppgifter

I Mexiko har de väpnade styrkorna fått ökade befogenheter, i Guatemala berörs civilsamhället av antiterrorlag, och i Sverige svävade statsministern på målet om militär i förorten.

Under en partiledardebatt i januari i år sa Sverigedemokraternas partiledare Jimmie Åkesson att militär bör sättas in för att få bukt med den organiserade kriminaliteten i förorten och han fick oväntat stöd av statsminister Stefan Löfven:

– Det är inte min första åtgärd att sätta in militär, men jag är beredd att göra vad som behövs för att se till att den grova organiserade brottsligheten ska bort, sade han till TT efter partiledardebatten.

Uttalandet fick stor uppmärksamhet och Stefan Löfven förtydligade sig.

– Det innebär inte att försvarsmakten ska ta över de polisiära åtgärderna, polisen har sin roll och försvarsmakten har sin, men redan i dag samarbetar försvarsmakten och polisen, till exempel i transportfrågor, och då menar jag att man inte ska utesluta att man kan göra mer, sa han till Sveriges Television.

UNGEFÄR SAMTIDIGT i Mexiko införs Ley de Seguridad Interna ("Lagen om intern säkerhet"). Det innebär en laglig militarisering av landet, enligt Pedro Faro, ordfö-

I Guatemala kan yttrande- och åsiktsfriheten begränsas av en ny lag.

”
Det är
inte min
första
åtgärd
att sätta
in mili-
tär.”

rande i Människorättsorganisationen Fray Bartolomé de las Casas (FRAYBA) som Kristna Fredsrörelsen samarbetar med i Mexiko. Han fortsätter:

– Det är oroväckande att de väpnade styrkorna representerar den viktigaste makten i det här landet. Det är en gränslös makt, som är omöjlig att ställa till svars trots att deras händer är blodfläckiga av massakrer, utomrättsliga avrättningar och tortyr mot urfolk, bönder, aktivister och människorättsförfarare.

Samtidigt i Guatemala så får ett nytt lagförslag omfattande kritik från civilsamhället och

journalister. Lagen kallas "Ley contra el Terrorismo" ("Lagen mot Terrorism"), som kan begränsa handlingsutrymmet för människorättsförfarare samt inskränka yttrande- och åsiktsfriheten.

ANNIKA BEN DAVID, Sveriges ambassadör för mänskliga rättigheter som var på besök i Guatemala i februari i år ser med stor oro på det nya lagförslaget:

– Legitima åtgärder mot terrorism har en tendens att stjälpa över till att begränsa civilsamhällets utrymme att arbeta för mänskliga rättigheter.

Sandra Eriksson

● Jemen

"Sverige spelar dubbelt"

Att ge med den ena handen och ta med den andra. I Jemen blir motsättningarna mellan Sveriges politikområden knivskarpa.

– Sverige spelar en dubbel roll. Jemen är den största mottagaren av humanitär hjälp från Sverige, och Sverige har arbetat i det tysta för att få till stånd en krigsbrottskommitté. Samtidigt skickar Sverige vapen till Saudiarabien och Förenade Arabemiraten.

Hana al-Khamri är född i Jemen, uppväxt i Saudiarabien och bosatt i Sverige. Hon är en av initiativtagarna till det tvärpolitiska nätverket Yemeni Salon som sprider information om utvecklingen i Jemen.

– Det är en väldigt svår situation, kriget har pågått i mer än tre år och det mänskliga lidandet är enormt. Politiskt är det väldigt polariserat och parternas positioner är låsta.

Lite förenklat kan man säga att konflikten står mellan två läger. På den ena sidan står de så kallade Houthirebellerna. På den andra sidan finns Jemens president Hadi som stöts av en koalition av nio länder och domineras av Saudiarabien.

KOALITIONEN HAR SEDAN 2015 flygbombat rebellkontrollerade områden. Bland andra Human Rights Watch menar att vissa anfäll varit urskilningslösa och kan utgöra krigsbrott. Senast i april dödades minst 20 personer när ett bröllop träffades. Rebellerna har å sin sida beskjutit civila både i Jemen och över gränsen till Saudiarabien.

Foto: Jöran Lindeberg

"Detta är totalitära regimer som Sverige genom vapenexporten håller under armarna", säger Hana al-Khamri om Saudiarabien och Förenade Arabemiraten.

Civilbefolkningen i Jemen drabbas värst.

– Det rikaste landet i arabvärlden bombar skiten ur det fattigaste landet i arabvärlden, säger Hana al-Khamri.

● FAKTA

Humanitär katastrof i Jemen

Tusentals civila har dödats. 20 miljoner människor är i behov av hjälp. Världens största humanitära kris, enligt Internationella Röda Korset.

SAMTIDIGT FORTSÄTTER europeiska länder sin vapenexport. Sverige beviljade senast under 2017 export av missiler och flygsystem till både Saudiarabien och Förenade Arabemiraten, enligt Inspektionen för Strategiska Produkter (ISP).

Redan 2016 uppmanade EU-parlamentet medlemsstaterna att stoppa vapenflödet till Saudiarabien.

Hana al-Khamri vill att arbetet för ett embargo fortsätter.

– För tillfället är det alltför många aktörer som direkt eller indirekt bidrar till att kriget kan

fortsätta vilket förvärrar situationen. Det vore väldigt bra om Sverige kunde följa Nederländernas exempel och sluta sälja vapen. Detta är totalitära regimer som Sverige genom vapenexporten håller under armarna.

ISTÄLLET MENAR HON att EU har goda möjligheter att bidra till att få ett slut på kriget.

– Sätt press på Saudiarabien att upphöra med bombningarna. Parterna måste komma till förhandlingsbordet. Allt fler saudiska bedömare inser att de inte kan vinna det här kriget.

Hon vill också ge Oman en central roll i fredsförhandlingarna.

– Landet har goda kontakter med konfliktens olika parter så där finns förutsättningar att kunna inleda en fredsprocess.

Jöran Lindeberg

Maglaha Hama Ayna, Mahmouda Lahsen Hosein och Ahmed-Salem Ali Mohamed (till vänster)

deltog på besöket från NOVA. Tolken Salamu Hohamed Nafe Ali (till höger) förberedde te-ceremonin. Icke-våldstränaren Sara Wallentin (i röd halsduk) var en av ledarna för utbildningen.

Foto: Sandhya Randberg

Valdiskussion under tebjudning

I september är det val i Sverige, men i Västsahara lyser folkomröstningen om territoriets status med sin frånvaro. Under ett besök i mars bjöd aktivister på te och diskuterade rätten att rösta.

På ett torg i Mälarhöjden har en grupp ickevåldstränare och fyra aktivister från den Västsahariska organisationen NOVA samlats. Nyfikna åskådare kan sätta sig ner på en filt på marken och dricka en kopp starkt, sött té från Västsahara, precis som de gör i flyktinglägren i en ceremoni för att diskutera rätten att rösta. Icke-våldsaktivisterna har också byggt upp ett symboliskt röstningsbås – i år är det valår i Sverige, men när ska Västsaharierna få rösta om sitt självbestämmande?

AKTIONEN SKEDDE I mars när Kristna Fredsrörelsen fick besök av sin samarbetsorganisation NOVA, en ungdomsorganisation från Västsahara som arbetar för fred och rätten till självbestämmande.

Maglaha Amma Hayna är ordförande för NOVA. Hon bor i det största av flyktinglägren i Algeriet, Smara, dit många Västsaharier tvingades fly efter att Marocko ockuperade Västsahara 1975.

I en kontext där de unga har börjat tröttna på en evig väntan på att omvärlden ska göra något, och vissa velat ta till vapen, visar NOVA på alternativ.

– NOVA skapar en atmosfär där en kan tala fritt och samlar en blandning av unga människor från olika bakgrunder och visar exempel på hur ickevåld kan implementeras för att lösa konflikten, säger Maglaha Amma Hayna.

UNDER SVERIGEBESÖKET bjöd NOVA även in medlemmar från Kristna Fredsrörelsen till en te-ceremoni – el mundo thé – på kansliet i Alvik. Denna ceremoni brukar de även använda sig av i sitt arbete i flyktinglägren. Under en hel dag samlas då ett hundratal västsaharier, unga och gamla, för att i smågrupper diskutera ett ämne. Deltagarna byter grupp

”NOVA skapar en atmosfär där en kan tala fritt.”

flera gånger och tvärredovisar diskussionerna för varandra. Det är ett sätt att mötas och respektfullt utbyta åsikter.

Under ceremonin på kansliet hade NOVA förberett ämnen som man vanligtvis kanske inte diskuterar med personer man aldrig träffat förut. Till exempel segregationen i Sverige och ojämställda löner.

I ÅR SITTER Sverige i FN:s säkerhetsråd och kan ha en viktig roll för att se till att det blir en folkomröstning om Västsaharas framtid. Enligt Maglaha Hama Hayna är säkerhetsrådets roll central för att sätta press på Marocko för att en folkomröstning ska äga rum.

Tillsammans med NOVA har Kristna Fredsrörelsen tagit fram ett uppdrag för Västsahara för att samla in namnunderskrifter till stöd för rätten till självbestämmande, som efter valet ska överlämnas till utrikesdepartementet: <https://krf.se/upprop-for-vastsahara/>

Sara Rooth

Foto: Jöran Lindeberg

Under mötet i april bjöd MIR Italia deltagarna på stadsvandring med fredstema

Europas fredsrörelser kräver kärnvapenförbud

● ● ● I april träffades de europeiska grenarna från International Fellowship of Reconciliation (IFOR) som Kristna Fredsrörelsen är medlem i. En återkommande punkt i diskussionerna var staternas ovilja att ansluta sig till FN:s nya konvention om kärnvapenförbud.

Martin Luther King-priset till kamp för ensamkommande

● ● ● Årets Martin Luther King-pris gick till Fatemeh Khavari från Ung i Sverige som arbetar för unga ensamkommandes rättigheter. Motiveringen löd: "Som talesperson för Ung i Sverige har Fatemeh Khavari genomfört ickevåldslig kamp med dialog och rättvisa som riktmärke och visat på styrkan i att möta hat med kärlek. Genom en sittstrejk som började på Mynttorget i Stockholm mobiliserade Ung i Sverige och Fatemeh unga ensamkommande i kampen att stoppa utvisningarna till Afghanistan (...)"

Priset delas ut i januari varje år av Sveriges kristna råd, Ekumeniakyrkan och Kristna Fredsrörelsen.

Ändrad inriktning för Sveriges kristna råd

● ● ● I april beslöt styrelsen för Sveriges Kristna Råd (SKR) att avsluta flera samarbeten: Kyrkornas globala vecka, Hållbar kyrka, Kyrka för Fairtrade och Fred. Det Ekumeniska följeslagarprogrammets framtid hemvist ska utredas.

– Våldigt tråkigt att SKR:s praktiska arbete för fred och rättvisa ska minskas ner, speciellt för att deras roll som fredsrost för det samlade kyrkosverige, behövs mer än någonsin, säger Kari Berg, biträdande generalsekreterare på Kristna Fredsrörelsen.

● ● ● Krönika Jöran Lindeberg

Alla problem är inte säkerhetshot

Fimpar på marken i parken. Är det i första hand att betrakta som fult, ett miljöproblem eller till och med ett säkerhetshot? I egenskap av nybörjarförälder till en hungrig ett och ett halvt-åring lutar jag åt det senare. Jag skulle därmed hävda att jag är i takt med tiden.

Detta nummer av Fredsnytt har handlat om mänsklig säkerhet, som vidgar det traditionella säkerhetstänk som fokuserar på att skydda staten mot yttre fiender. Men dagens politiska debatt domineras av en annan sorts breddning – att se allt fler samhällsproblem som säkerhetshot.

TILL EXEMPEL: NÄR regeringen under hösten 2015 införde id- och gränskontroller nöjde den sig inte med att säga att det är svårt att integrera många människor på kort tid. Istället tog man i med storsläggan och hävdade att det uppkommit en allvarlig fara för den allmänna ordningen eller inre säkerheten.

Allt fler politiker har sedan dess börjat tala om immigration och bristande integration som både ett hot mot nationen Sverige (främmande värderingar), mot välfärdsstaten (kollaps), och mot enskilda människors liv och lem (gängbrottslighet).

Denna glidning i synen på ett politikområde kallas av forskare inom säkerhetsstudier för "säkerhetisering". Att säkerhetsisera en fråga kan vara ett effektivt sätt att få upp den på den politiska dagordningen och kräva extraordinära åtgärder och resurser. Det är i ett sådant klimat som politiker kan föreslå att sätta in militär i landets utsatta områden, och till och med bli tagna på allvar.

Jag vill med detta inte säga att säkerhetiseringalltid är av ondo. Men sällan.

I september är det val i Sverige. Tänk då på att en ofta använd ingrediens för att säkerhetsisera saker är att spela på våra olika rädslor. Var inte rädd!

Jöran Lindeberg
Kommunikatör,
Kristna Fredsrörelsen

B

TRÄNA CIVILKURAGE

När någon behöver din hjälp.
Vågar du ingripa?

Våra kurser i civilkurage övar dig att ingripa mot kränkningar i vardagen. De tar från ett par timmar till en heldag och riktar sig till gymnasieklasser, arbetsplatser och andra grupper.

Läs mer på krf.se/kurser

Kristna Fredsrörelsen arbetar för fred genom ickevåld. Stöd oss! Swisha valfritt belopp till 123 900 03 16

Bli medlem!

Hjälp oss förverkliga vår målsättning om fred och rättvisa!

KRISTNA
FREDS
RÖRELSEN

Ge en gåva!

Alla bidrag behövs! Din gåva går direkt till våra fredsprojekt.